

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: TIL JOHAN CHRISTIAN SCHØNHEYDER.

Citation: Ewald, Johannes: "TIL JOHAN CHRISTIAN SCHØNHEYDER.", i Ewald, Johannes: *Johannes Ewalds samlede skrifter*, Gyldendal, (1969), s. 353. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald06val-shoot-idm140353510724288/facsimile.pdf> (tilgået 23. september 2021)

Anvendt udgave: Johannes Ewalds samlede skrifter

TIL JOHAN CHRISTIAN SCHÖNHEYDER.

Saa velmeent, som jeg troer, at Deres Forslag er, min kjæreste Ven, saa har det dog satt, og ikke kundet andet, end sætte mig i den yderste Bestyrelse og Angst — og det kjæreste — det eneste kjære som jeg finder deri, er nødvendig det, som De forsikre mig, at De har havt den Kjærlighed, ikke at tale til andre om saadanne Ting, førend De hørte min Meening — Men kunde De da ikke vide denne Meening? — For den barmhjertige Guds Skyld, lad dog ikke min Tillid til Dem og Deres Omhu for mig gjøre mig reent ulyksallig! — Jeg seer det nu, og jeg har seet det før, at jeg i Deres Øyne kun er et hjælpeløst eiendigt Kræ, som maae takke Gud, om det faaar det daglige Foer, indtil det creperer — Jeg er nu vist ikke saadant et Kræ — og om min bizarre Skjæbne ikke kan tillade mig at leve af mit eget Arbeide, af min egne suure Sved — saa veed jeg, hvad det er at døe, og jeg frygter ved min Ære ikke derfor — Men det frygter jeg for, at være et Hospitals Lem — Gud! — retfærdige Gud! — har jeg fortjent saadanne Ydmygelser! — Jeg er ikke misundelig — og jeg igjentager det for Dem, at jeg anseer saadan en Følelse for en Nederdrægtighed — men den ædelsttænkende kan ikke altid undholde sig fra at gjøre Sammenlignelser — og jeg kan ikke negte, at Galden skummer mig i Munden, naar jeg tænker paa, at jeg, for, ved at skrive Adam og Ewa, Balders Død og andre agtværdige Stykker; at have tildraget mig Kjenderes Opmærksomhed og saakaldte Velyndere — at jeg, blot af denne Aarsag, skal fordømmes til den usle, ydmygende Stilling af et AlmisseLem — da en anden, som ikke var født til større Fordele, end jeg, skal kroncs med Ære og Overflod, blot fordi han er en Nar og en Ryggesløs — Er der da ingen Ret i Danmark, eller er det mig allene, som man negter den, fordi jeg har værct saa dum, at

tildrage mig Velyndere ved min Poësie? — For-
ønskede Poësie! Som en fuldkommen Døgenichts,
havde jeg ved den levende Gud, endnu været lyk-
keligere, end jeg har været som Johannes Ewald
— Men det vil vi lade fare, og kun tale om Realit-
eter —

Jeg beder Dem for Guds Skyld ikke at forstyrre
den Lykke, som jeg haaber af mine Velyndere,
ved saa fornærmende et Forslag, som det omtalte
vilde være i en hver Andens Mund end Deres —
Jeg troer endnu, at kunde fortjene mit Brød ved
Arbejde, naar man vil give mig Anledning dertil
— jeg haaber denne Anledning af Kongen — og om
han giver mig den vil jeg altid ansee det for en
Naade — men saa ussel er jeg ikke og bliver jeg
aldrig, at jeg skulde ansee det for et Galanterie, om
han gjorde mig til et Hospitals Lem — Skulde min
bittre Trang, den yderste Fortvivlelse bringe mig
til at tage imod sligt et Tilbud, da beder jeg her
høytidelig Gud forøge mine timelige Ulyksalig-
heder i det uendelige, om jeg nogentid oftere sætter
Pen, til Papier, som Digter —

Jeg vil endnu kun erindre, at — da De veed mit
Hjertes skjulte, kjæreste Tanker — at jeg da ikke
kan begribe, hvorledes De kunde troe sligt et For-
slag antageligt for mig — Er det — svar mig beste
Ven, oprigtig — er det ikke kommet fra min
Moder? — Det ligner hende —

Mecningen er, at jeg med den usigeligste Læng-
sel seer ud efter Deres Svar, at De ikke har ind-
givet nogen anden, som sørger for mit Vel, denne
ulyksalige Idéc — og at jeg i modsatte Fald for-
sikkrer Dem høytidelig, at jeg vil anraabe Kongen
selv umiddelbar om, ikke at straffe mig med saa
forhaanende en Naade, da jeg ikke har forskyldt
den og ved Gud foragter den af mit inderste
Hjerte —

I Hensigt til mit sande Vel, beder jeg Dem tale
med min Abrahamson, min Arendse, min Wissing

o. s. v. — Sat Sapienti — Jeg veed at De elsker mig,
men taler De til nogen anden, end til mig om det
Forslag, saa dræber De Deres troe Ewald.

D 9de Oct. 1776.

5 For Guds Skyld Svar i Morgen — ellers er jeg
nødt at skrive til FredensBorg —

Højærværdige og Høylærde Herr Doctor Schönheyder Vel-
fortjent SognePræst ved Trinitatis Meenighed i storeKannike-
Strædet — i Kjøbenhavn.

¹⁰ IV Imp: gratus accepti.

TIL HANS VILHELM VON WARNSTEDT.

Endskjønt jeg vist veed, at Deres HøyVelbaarn-
hed vil undskylde den utaalmelige Længsel, hvor-
med jeg i disse fjorten Dage har seet ud efter Dem
15 og Herr Naumann, saa finder dog mit Hjerte,
noget, jeg veed ikke hvad, noget alt for dristigt
deri, og jeg skulde neppe vove at tilstaae Dem
den, dersom der ikke begyndte at blande sig en
Art af Frygt deri, som gjør mig det umuligt at tie
20 — Ak min kjæreste Velynder, maaskee min Frygt
er ugrundet, maaskee den selv mishager Dem —
men hvad skal jeg gjere? — Apollo giver mig paa
saa mange Maader af Sporerne — baade som Dig-
ternes og som Patienternes Rytter — at jeg nød-
25 vendig tilsidst maae blive øm, blødhjertet, frygt-
som — og jeg er det vist indtil Barnagtighed; saa
at den mindste Muclighed af et Uheld forestiller
mig det allerede som hængende over min Isse i al
sin sorte Størrelse — Og det var mig vist et af de
30 smerteligste Uheld, som nogentid kunde hændes
mig, om De min ædleste Velynder — car il faut
lacher le mot — om De havde fatted den mindste
Mis-Tillid til den Iver at arbeide hos mig, som
Deres Yndest baade har opmuntred og gjort mig
35 til Pligt — Min Uvirksomhed i For-Aaret kunde
virkelig give Anledning til denne Mistillid — men